

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Kuriteoohvrid](#) > [Hüvitamine](#) > [Kahju Sissenõudmine Kuriteo Toimepanijalt](#) Poland

Kahju sissenõudmine kuriteo toimepanijalt

Sisu koostaja:

Poola

Poola

Kuidas nõuda kohtumenetluse (kriminaalmenetluse) käigus kuriteo toimepanijalt kahju sisse või nõuda temalt muud moodi hüvitamist/heastamist ning kellele tuleks selline nõue adresseerida?

Kahju hüvitamise nõude saab esitada ainult tsiviilkohtule. Kriminaalmenetluse käigus ei saa hagi esitada, kuid kahju hüvitamiseks kriminaalkohtus on ka muid mooduseid.

Millises kriminaalmenetluse etapis peaksin ma oma nõude esitama?

Tsiviilkohtumenetluse võib kuriteo toimepanija vastu algatada käimasolevast kriminaalmenetlusest sõltumatult. Pidage siiski meeles, et tsiviilkohtumenetlus võidakse peatada kuni kriminaalmenetluse lõpetamiseni. Kui Te esitate nõude pärast kuriteo toimepanija süüdimõistmisega lõppenud kriminaalmenetlust, ei kogu tsiviilkohtus uuesti tõendeid ja peab kriminaalkohtu tuvastatud asjaolusid tõendatuks.

Mida võin ma oma nõudes taotleda ja kuidas nõue vormistada (kas tuleb märkida kogusumma ja/või täpsustada konkreetne kahju, saamata jäänud tulud ja intressid)?

Tsiviilkohtus võib kahjuhüvitist taotleda nii tegeliku kahju kui ka saamata jäänud sissetuleku eest. Te peaksite ära märkima summad, mida Te soovite kuriteo toimepanijalt saada, ning selgitama, mida need summad puudutavad ja kuidas need arvutati.

Kas selliste nõuete esitamiseks on olemas erivormid?

Erivormid selliste nõuete esitamiseks puuduvad.

Millised tõendid pean ma oma nõude toetuseks esitama?

Kui Te esitate süüdimõistva otsuse, ei pea Te midagi tõendama. Kriminaalkohtu järeldused on tsiviilkohtu suhtes siduvad. Te võite siiski taotleda suuremat kahjuhüvitist, kuid peate tõendama oma nõude põhjendatust. Teie nõuete põhjendatust võivad kinnitada sellised tõendid nagu tunnistajate ütlused ja dokumendid, näiteks arved või arvamused.

Kas mul tuleb nõude esitamise korral tasuda kohtu- või muud kulud?

Üldjuhul tuleb tsiviilhagi esitamise korral tasuda kohtulõiv. Kui Te tõendate, et Te ei suuda neid maksta, võite taotleda vabastust kohtukulude tasumisest.

Kas mul on võimalik saada enne kohtumenetlust ja/või selle ajal õigusabi? Kas mul on võimalik saada õigusabi ka juhul, kui ma ei ela riigis, kus kohtumenetlus toimub?

Kui Te ei saa juristi palkamist endale lubada, võite taotleda esindaja määramist kohtu poolt. Selleks peate esitama kohtule taotluse ja lisama sellele teabe oma varalise seisundi kohta (erivormil).

Kahjuhüvitist võite taotleda ka siis, kui Te ei ela alaliselt Poolas.

Millisel juhul võib kriminaalkohus minu nõude kuriteo toimepanija vastu tagasi lükata või selle üle otsustamisest keelduda?

Kahju hüvitamise nõude saab esitada ainult tsiviilkohtule. Kohus jätab selle rahuldamata, kui Te ei tõenda, et kuriteo toimepanija tekitas Teile kahju, või kui Te ei tõenda selle kahju suurust. Kui Te aga lisate kuriteo toimepanijat süüdi mõistva kohtuotsuse, ei saa tsiviilkohus jätta nõuet rahuldamata.

Kas ma saan sellise otsuse edasi kaevata või kas mul on muid võimalusi nõuda kahju hüvitamist/heastamist?

Te võite esimese astme tsiviilkohtu (*sąd cywilny I instancji*) otsuse edasi kaevata teise astme kohtusse (*sąd II instancji*). Kui Teid ei esinda kohtus jurist, annab kohus Teile teavet selle kohta, kuidas edasikaebust esitada.

Kriminaalmenetluse käigus võite taotleda hüvitist järgmiselt.

1. Te võite taotleda, et kuriteo toimepanijat kohustataks hüvitama kuriteoga tekitatud kahju kompensatsioonimeetme kaudu (*środek kompensacyjny*). Kui sellise meetme määramine on eriti keeruline, võib kohus selle asemel määrata nn täiendava kahjuhüvitise (*nawiązka*). Te võite esitada taotluse suuliselt kohtuistungil või kirjalikult. Teie taotlus võetakse vastu, kui kuriteo toimepanija on süüdi mõistetud kuriteo eest, mille tagajärjel Teile kahju tekkis.
2. Kui kuriteo toimepanija mõistetakse süüdi ja talle määratakse tingimisi vangistus, võib kohus teda kohustada täielikult või osaliselt heastama kahju, mis Teile on kuriteo tagajärjel tekkinud, välja arvatud kompensatsioonimeetme kehtestamise korral.
3. Kui menetlus on tingimuslikult lõpetatud, peab kohus kohustama kuriteo toimepanijat kahju täielikult või osaliselt heastama.

Juhul kui kohus mõistab mulle välja kahjuhüvitise, siis kuidas saan ma tagada, et kohtuotsus pööratakse kuriteo toimepanija vastu täitmisele, ja millist abi võin ma selle tagamiseks saada?

Kui kuriteo toimepanija on kohustatud korvama kahju, annab kohus Teile otsuse ärakirja. Kui kuriteo toimepanija ei korva kahju ja talle on määratud tingimisi vangistus, võite taotleda karistuse täitmisele pööramist.

Kui kriminaalmenetlus lõpetati tingimuslikult ja kuriteo toimepanija ei korva kahju, seisab ta silmitsi kohtumenetluse uuendamise ja süüdimõistmisega. Kohus teeb selle kohta otsuse kohtuistungil, kus võite osaleda.

Teile kahjuhüvitise määranud tsiviilkohtu otsuse pöörab täitmisele kohtutäitur (*komornik*).

Viimati uuendatud: 16/12/2024

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.